

GAZETA

de Transilvania.

ANUL (CU PREANALTA VOIE.)

AL X-LEA.

N°. 57.

Brashov, 17. Iulie.

1847.

TRANSLVANIA.

Брашов. Ч. Маџистрат локал прип пв-бликаре официалъ дин 14. Изле дикшондин-деазъ не пввли, къ дин причина лъкрърипор ла дрътла динтре Кънені ши Ръл-вадълви комъникация динтре Трансилванія ши Цара ро-тънеаскъ не пасла Търъвлви рошъ не кътва timp e прекърматъ; днсъ комъникация къ поща тот мерце.

— Попълагія евангелико-протестантъ (съсѣмеа) дин ачеастъ четате серъбъ ши естимп аниверсара дитродъсъ пзмаі de doi ani a ре-пзмитълви реформатор Трансилван I. Хонтерс, каре динтре а. 1535 ши 1549 азъ дитро-дъс чеа диатъие типографіе дин Трансилванія ши тогодатъ реформадія лътеранъ, маі зъ-теі ка mirean, апоі ка парох ал Брашовълви. Миі de омені еширъ ши астъдатъ ла фьлтъна попиі динтре пьдърі, не кареа днсъ маі de кърнд о вотезаръ фьлтъна лви Хонтерс; іар оръндъіала ши помпа серъторіі фъ дн адевър ка пічі одатъ. Мъсика алеасъ, жокърі, деприндърі тръпещі а ле тивериміі, кътърі, къвъатърі, оспьтърі шчл. Аша дши чп-стеце пагіа съсаскъ не вървадіі съі.

Кълж. Дела діетъ. Адънареа цене-ралъ а патрией постре дн тимърме ачесте маі пбъ се копрінсе маі тот пзмаі къ чер-четареа прескриереі дн літва латинъ а арти-коліпор зрваріалі че сазъ днфіндат пьлъ акът, ка съ се пбтъ триміте ла дналма кърте дапъ гласъла конститъціеі спре пріиміре ши дотъ-рпоре. Шні діатре тьдъларіі діетеі се днчер-каръ дн маі тьлате рьндърі а дндъплека не тръпвл леціиторіъ, ка акът кънд се ашазъ дн рьнд артиколіі де леце, съ се днтре-принъз къ шні къте о реформъ есенціалъ; днсъ гласъла ачелора пв пьтъреші къ маіо-рпitate, ва съ зикъ: тот че се префаче ши се прескъмкъ, дн ачеі артиколі, есте маі къ сеамъ пзмаі дн прівіода алецеріі къвінте-лор че еспрмъ идея, іар пв префачереа ши прескъмъареа идеяі орицінале. Рецескъла гъ-верніс петрекьнд къ реведереа проіектъла ал 7, 8, 9, 10, 11 ши 12 зрваріал, дн шедінга а 69-а дин 19. Изле прип доі секретарі гъ-верніалі дши тримісе рефлексіеіе сале че азъ афлат къ кале а фаче дн ачелеа. Дин ачестеа діета пріимі не зпеле, іар не алтеле пв. Тот дн ачестеа шедінгъ зп граф регаліст, по-трівіт къ пьстрареа дрептълві че шазъ ресер-ват свпт дезървъла десватерілор зрваріале,

де а пьтеа протеста дн контра пьрерілор ши хотържрлор че пв даъ дн глас къ прп-чпшеле сале, акът дьпъ че сазъ днкетет кавса зрваріалъ, дъ о протестаціе дн контра ть-трор проіектелор де леце прівіторе ла зр-варіа. Асемenea ши депътаціі комітатълві Кълж, ал Албеі де жос ши ал скъзълви Одо-рхейс дин секъіме даъ протест дн контра аче-лор хотържрлі зрваріале, каре пв се потрп-век къ інстръвдіеіе ізрпдікцілор че іазъ трп-міс не еі. Протестъла графълві регаліст, фпнд фортеле лъог, се лъзъ пзмаі ла протокол, іар а депътаділор дела ізрпдікціеіе де каре ам-поменіт, се ши чіті дн фада адънъреі. Дн-трачеа баронъла окърмьиторіъ ал Дьвъчеі дши пьстръ дрепт де а інсінва зп контра-протест асвпра пзмідлор депът, ка пв кътва хотържрме діетале фагъ къ протестърме акът дншпрате съ ретъіе неапърате ши не-спрпжпніте къ dovezi. Дьпъ ачестеа есел. са президентъла пропъсе статърілор спре десва-тере скрісореа комітпвъ, че есте съ днсоціа-скъ ла кърте артиколіі прескърпші дн літва латпнъ пентръ іотродъчереа зрваріалві.

ЪНГАРИА.

Пеша 20. Изле. Предърме възкелор азъ скъзът, прип зртаре ши ал пьнеі дн ачеа-стъ къпталъ. — В Р. Нпг. дншпръ есем-пле зржте а зреі націонале діатре немді ши магіарі дн Бзда-Пеша, знде, прекът шівт есте, елементъла немцескъ е таре къмпъніто-рпъ, маі въртос дн Бзда. О парте дин ма-гіарі аръакъ фелпзрі де важокърі асвпра нем-цілор, прип каре не ачещіа, дн лок съі трагъ кътръ сіне, ді дотържтъ маі тьлат спре а се апъра ши а се пьстра не сінеші. О пеа-тръ а скандалеі маі таре есте театръ нем-цескъ, възл дн Бзда, алгъла дн Пеша. —

Арад, 22. Изле. Аічі дин порънкъ маі палтъ се свепезъ зп сенатор дела офіціъ ши саларіс. Прічина есте маі тьлат ліпсіреа де шні вані.

Проселітістъла дн пьрціеіе постре пв дорпте, ши ел пв ва dormі пьлъ атъчп, пьлъ кънд ротъніі пв вор фп лъсаді дн паче а ши тьртърісі о релеце ши о конфесіе пеатър-патъ де пічі зп скоп егоістік, сазъ політік, де пічі зпъла націонал магіар, сазъ націонал сърв, къчп скопърі егоістіче ши скопърі пьтънтещі атърпате де релеце о degradeазъ не ачеа-ста дин черіс ла пьтълот, дин мінте ши іімът

ла о впеалтъ периклолъ. — De doi ani дикоче есте кам грех а determina дикътръхъ кзмпънеще проселитиствъ маі таре. De an фі дн Англіа, сеаѣ дн алт стаѣ маі вине реглат, аі ведеа щірі официале десуре тречери ші ретречери дела о конфесіе ла алта. Ла поі німік де ачестеа. Маі де кърнд се аззі, къ 400 сволете певните ар фі трекът ла зпире. Маі жос дн Бълат зпидіи лваръ дела певніді треі весеріа; іар ла Кърпечеі ші ла Сикаш, де ші зпидіи ераѣ маі пвциі ка певніді, то твш лваръ ші аичі весеричеле, пе каре днсъ певнідіи ромъні ажитаѣ де сърві жѣдекъндсе іар ле апкаръ пе ачесте дѣѣ, дар дн Васіова-мътеаѣ пълъ астъзі аѣ рѣмас весеріа къ попораніи маі тоѣ зпиді; се паре днсъ къ ші аичі сървітеа ва ажита а лътарі, модъла къ каре се дитродъсе зпиреа ші а ре-апъка весеріа. Дн Логож весеріа зпѣт се зидеѣ дитрѣла. Дн контръ Гълшені, аі кърор партеа чеа маі таре се зпсе ла а. 1834 лънд ші весеріа, акъта трекъръ напоі ла певніре, рѣтвнд пѣмаі врео 30 фамиліи зпите. Дитречереа пѣ ера пѣциѣ Комитатъ хотърѣ а триміте о депѣтаѣе аколо, спре а черчета кѣм аѣ трекът ла певніре, къ пѣзиреа фортелор легале саѣ ва, ші де ва аѣла тречереа леѣвѣгъ, съ предеа весеріа ла певніді. Везі вине къ дѣспѣта фѣ фервіте; дар дн зртъ тот дѣвѣсеръ лібераліи. — Токма аѣлаіѣ, къ сѣгър дн епископіа Арадълаі врео 1315 фамиліи зпите трекъръ ла певніре. Десуре преотъ П. зпѣл дн чеі маі дѣфлѣкѣраѣіи мисіонарі аі зпиріи веѣі фі аззіт маі де мѣлт, къ фъръ весте къртвндъші мисіѣнеа, днші авнегъ прѣнчѣпеле релѣдіѣсе астѣеліѣ, дѣкѣт ел дѣсѣш трекъ ла певніре къ таре стѣмот ші спре тѣрареа патронілор ші аі контрарілор лѣі. Ромъніи пълъ дн веакъла трекът ера кѣпоскъді ші лъвдаѣі ка чеі маі тарі дн кредѣнда стрѣвѣнілор лор. Дн веакъла пострѣ сар креде, къ проселитиствъ съ аѣвъ прѣміре къ атѣт маі рече, къ кѣт пѣзѣмаі кърваѣіи чеі маі тарі аі веакълаі, чі ші зпѣі монархі алтмѣн-трелеа фѣрте евлавіѣшѣ аѣ декларат ла маі мѣлте прѣлежѣрѣ, кѣмъ ѣменіи каріи днші скѣмъ (changer) релѣѣеа къ о дѣлесіре ва ші кѣм ар скѣмѣва зп вестѣпѣт къ алтѣ, тре-вѣе съ фіе перѣкѣлошѣ кѣар ші пентрѣ стат; къчѣ дакъ чѣнеѣа се жѣкъ къ кредѣнда, къ кѣт маі вѣртѣс дѣ ва вені а се жѣва къ жѣрѣтѣпѣтѣ пѣс кѣтрѣ стат ші монарх. Ачѣастъ жѣдекатъ де ші съѣтѣѣс, се пѣге тотѣш аплека пѣмаі ла ѣменіи ідеаѣі, пѣ ші ла глѣтеле каре пѣ щіѣ че фак, чі мерг дѣкѣтрѣѣ ле дѣчѣ. Дечѣ дитрѣвѣт къ тот дре-пѣла: каре прѣчѣіні сімеск пе ромъніи ашѣ скѣмѣва кредѣнда стрѣвѣнеаскъ? Стареа чеа рѣмасъ а клерълаі пострѣ? Мѣлѣітеа пре-ѣділор пе каріи попореніи пѣі маі пот хрѣні*)?

Indiferentismъ, адѣкъ пѣпѣсареа зпѣра де релѣѣе ші де попор? Апѣсъріле? Ші іаръш: Фѣгѣвѣіелі къ пѣ вор фі сіміді а пѣлѣтѣ пе попі? Апѣпѣреа къ пѣ вор пѣлѣтѣ контрѣвѣ-ѣіе? Коррѣмпѣреа зпѣра къ вапі? А алтора къ акѣѣе (фѣрѣі, ведрѣ) де вѣпарс, къ каре се кѣмпѣрѣ тречереа? — Дн адеѣѣр, кънд со-котѣм ші ведем тѣте ачестѣ мѣжлѣче, къ каре се тѣрѣѣрѣ пачеа ші одѣхѣа свѣлѣтеаскъ а ромънілор, кѣмпѣліта деморалѣзаѣіе че про-вѣне де аичі токма ші спре даѣна статълаі: пе вине а пѣлѣѣе къ лакрѣшѣ де сѣѣѣе. Маі адаѣѣѣм ші ачѣеа, къ къ проселитиствъ по-стрѣ фачѣм пѣмаі алтора вѣкѣрѣіе ші ле дѣт прѣлеж де а пе саѣіра, де а рѣде пентрѣ ор-вѣа пѣстрѣ. Че е де фѣкѣт? Рѣспѣндъ ла ачѣаста клерѣрѣіле, каре стаѣ рѣспѣзѣѣѣѣре дѣаѣнѣтеа черѣвѣлаі ші а ѣменілор, дн прѣсѣнт ші дн вѣіторіѣ; рѣспѣнзъ маі деаѣропе епѣ-скѣпѣі ші сѣатѣрѣіле лор; поі пе пѣстрѣт пѣ-рѣеа пе алтѣ даѣѣ.

МОЛДАВІА.

Іаші. Тѣтъ Езропа констѣіѣціѣналъ се вѣкѣрѣ, кънд азде къ ші Цѣрѣіле ромънеѣі аѣ констѣіѣѣіе, дѣіѣтъ шѣл; пѣмаі еа се дѣшеалъ дн ачѣеа, къ креде констѣіѣѣіе, молдаво-ромънілор а фі тѣпѣре де о врѣстѣ, къ школаріи дн класеле комплементаре, кънд еле съпѣт де о врѣстѣ къ чѣле маі везі мо-пѣменте креѣѣіне а ле ачѣестор цѣрѣі. Фіе орѣ-кѣт, е де інѣрес а рѣгѣпѣрѣі ші палѣѣл ѣфіс-атѣас дн пр. тр., каре съпѣ:

Кѣпѣіе де пе домѣсѣкѣл ѣфіс дн 21. Ізѣіе 1847 къ Nr. 34, словѣзіт кѣтрѣ де-партамѣнтъла дн пѣзѣнтрѣ.

Дн зрѣтареа дѣспѣзіѣілор ѣрганѣческълаі, рѣглѣмент, каре чер рѣлѣѣіре адеѣерѣлор, депѣтаѣілор ѣвѣшеѣі ѣвѣчѣвѣітеі адъѣпѣрѣі дѣпѣ, конѣенѣреа термѣнѣлаі де 5 ані, ѣінд де тре-вѣзѣндъ а съ фачѣ прѣгѣтѣіѣѣареле лѣкѣрѣрѣі пентрѣ адеѣереа депѣтаѣілор а дѣнѣѣтрѣлор. Ноі, пѣнем дѣаѣнѣтеа департамѣнтълаі ка съ аѣѣѣ, дн ведеѣе, ка адеѣерѣіле съ се факъ ла фѣе-щѣкаѣе дѣнѣт дн зѣѣа де 30. Ізѣіе, къ тоатѣ скѣмѣлѣтатеа ші фѣрѣ чеа маі мѣкъ аватѣре, потрѣвіт арт. 49 літ В. дн кап ал П-ле; съ дѣѣѣлѣѣе къ ла дѣнѣѣтрѣіле знде аѣ а съ а-леѣе кѣте доі депѣтаѣі, прѣкѣм Іашѣі, Бѣѣѣ-шанѣі ші Дѣрохоѣіѣ, адеѣереа ачѣелѣі ал 2-ле депѣтат съ ва фачѣ пѣсте 2 зѣіе, ка съ пѣѣѣ, Ісправнѣкѣл прѣзѣдѣі ла чеа дѣтѣѣ ші ла чеа а доѣа, асѣміне съ дѣѣѣлѣѣе къ спре дѣлѣѣѣѣрѣре де орѣ че неорѣндѣзіалъ дн сала адеѣереі, пѣ вор фі дѣгѣдѣіте а съ аѣла, алте фѣѣе, де кѣт адеѣѣторѣі, іар ачѣі че ар-аве пѣмаі атрѣѣѣѣт де а фі адеші, фѣрѣ а аѣе, ші дрѣѣѣла де адеѣѣторѣі, пѣ вор фі прѣміѣді дн сала адеѣереі.

Chronică străină.

Britania mare. London, 6. Ізѣіе. Фѣіле

*) Днсъ токма прѣн атѣѣеа скѣмѣѣрѣі преѣдіі тре-вѣе съ се мѣлѣдіаскъ пѣстеі тѣтъ мѣѣѣѣѣ; де ані дѣ везі пе ла пѣлѣте локѣрѣіѣ ва ваі де еі, мѣ-рѣіѣрѣі де ѣѣѣе, кът дѣ се рѣне ініма; де ачѣі атѣѣеа весерѣкѣѣе, пѣмаі ка кѣѣѣѣрѣіле, пе а ло-кѣрѣа копѣрѣіте къ паіе, снѣрте, дѣшеѣѣе де

ничи съ пълнакъ къ еи врео комуникацие ди реантъ ори пезишъ. Тот ачелаші протест ла тримісе Колетіс ші ла лордкомісаріал англъ, шінд ші фінд дикредіагат, къ де се пѣте апрінде врео ресколъ аствзі дн Гречіа, ачееа пѣші ва адеце алт къмо, де кът дн Гречіа ансапъ, саѣ дн вечіѣтатеа інсвелор іоніче ші маі алес дн інсела Ст. Мазра. Деспре реслататъ ачестеі пѣшірі Колеттіс къ атѣта есте маі дикредіагат, къ аѣ афлат, къкъ къртеа рѣсеаскъ дѣкъ аѣ днтревеніт дн зімеле трекуте ла міністеріал дн Лондра, ка ачела съ фіе маі дѣгѣваторіс ші дн прівінда даторіеі де стат къ кареа сълт гречіі апѣсаці ші тратаді фъръ нічі о крѣцаре маі къ сеаѣтъ дела зп тімпі дн кѣче дн партеа Англіеі. Дн зрареа ачестора се спѣе ка сігвр, къ міністръ Колеттіс ар фі прелѣкрат зп план фіанціаріс, дѣпъ каре дн ресімпі маі пѣціо ка де зече аѣ Гречіа ар а се кърді де тѣте даторіале де стат ші дѣкъ съі рѣшіе дн вистіеріе ші зп прісос дѣсепѣторіс де ваѣ. Комісаріал англъ, че се афл ка гвернеріс дн інсвелор іоніче, пѣтъ акѣм пѣѣ фѣкѣт алт німік, де кът аѣдат лѣі Гривас ші фаміліеі лѣі зп лок де сігарітате дн інсела Ст. Мазра. Къкъ Гривас стъ дн стрісѣ легѣтѣръ къ Калеріс че се афла ла Занта, пѣ есте нічі о дѣноіалъ, ші къ тре-віле че ле фак ачещіа дн дѣделес де ресколъ аѣ трекут песте тѣтъ глѣта; де ачееа гвернеріал дела Атіна пѣѣ ліпсіт а тріміте нѣтъ трѣне ші тѣзѣрі ка съ фіе де ажѣнс спре пѣзіреа ліпшеі че дѣчене а се тѣзѣра дѣалѣгѣл дѣртілор Гречіеі. Ваі де цара, дн каре дѣштанѣл аѣ вресѣт дн сіпѣл еі!

— Дѣпъ кътева датѣрі маі прѣспете планъ ревелімор дн кѣпѣщет маі де апрѣбе; ачелаш сеаѣтѣл ка аѣ къ оѣ, къ алтеле асепенеа десѣте ші пе аіреа спре а рѣстѣрна зп гверн саѣ алѣла пріп комплотѣрі ші ревеліі. Ачі пѣзѣмаі Гривас, чі маі тѣлді алді ера преалеші а рѣпезі патріа дн апархіе. Наіпте пѣмаі къ кътева лѣі дѣнералі Гривас ші Крїзіотіс дѣші дѣдеръ дімісіа пѣптрѣ прічіні пѣнсеѣтѣтѣре ші трекутѣр ла опосіціе. Пѣціо дѣпъ ачееа Гривас прімі вистіе дела зп тѣдѣларіс ал соліеі врітаніче. Гвернеріал греческ афлъ тот че се лѣзра пе сълт тѣлѣ; пѣптрѣкъ дн порѣзіреа гвернеріалі — днтре гречі дѣкъ се афл тѣлді спіоні, пѣрѣсіторі де партідъ, пѣпѣзіторі де секрет, шшорі де мітѣіт. Планъ ера фѣкѣт, ка Крїзіотіс съ апѣче фортѣреаа Хааліс, іар Гривас лѣлнд фортѣреаа Воніда съ револте провинціа Акарпаніа; колонелъ Папакоста каре фѣсесе ші депѣтат, съ кѣпріндъ орашѣл Салона, съ револте Назпліа ші Маіна. Тот дѣодатъ Кондоіаніс къпїтаѣл де лотріі, каре пріп міжлѣчїреа зпор прїетїні стрѣні дїне дн Тѣрчіа спре марцініле гречеші постѣл де дервент-ѣга, съ дѣкѣргъ къ аі съі вандїді дн Гречіа. Дѣпъ ачест план совогіа ревеліі съ ресѣорѣе дн Гречіа тѣте песте кап, съ продѣкъ о скїтѣваре радїкалъ пріо Калер-

гіс, каре днтр'ачееа пѣндїа прїлѣжѣл дн інсела Занта спре а се фаче дїктѣтор а дѣа ѣрѣ, ші де с'ар пѣтеа съ дѣа прїлѣж зѣвіа дн протекторі, адїкъ Англїеі а се ашестека дн тревїле дн лѣзптрѣ але Гречїлор. Че вѣдїрѣ къ ачееаста ревелїі? О патїтѣ ѣрѣт, крїміналѣ, о аплекаре спѣркатѣ де а сѣшпїа къ тѣлїле лор пѣпѣл мамеі лор, тотодатѣ грѣсѣ прѣстіе дн політїкъ маі палѣтѣ жѣкѣнд еі дѣшіі пе тѣпа стрѣнілор (Оаре ромѣніі пѣѣ фѣкѣт зпѣорї тот асепенеа?). Дѣстѣл къ планъ реешї фѣрте рѣѣ; Гривас скѣпѣ де шреанг саѣ де глѣонг, днр міністеріал лѣі Колеттіс дѣші рѣпѣтѣрі ваза ші скѣпѣл пе кът пѣ с'ар фї пѣтѣт крѣде.

(Газ. Зпів. ш. а.)

Кавкасіа. Пріп Константінопол авем шїрі маі нѣтъ дела театрѣл рѣсвоіѣлѣі, каре пе спѣо днтрѣіт маі тѣлѣт де кът вѣлетіпѣле рѣсешї, де ші нічі ачелора пѣ ле пѣтем да токма крѣдіндѣ депліпѣ, чі къѣтѣм адеѣзрѣл пѣмаі дн міжлок днтре дѣѣ репортѣрі. Мѣскаліі се ловірѣ къ Черкасїенїі дн 27. Апр. ла Міамї, іар дн 31. Маїс ла Ізѣрїш. Дн ашѣндѣѣ ачесте ловірї че е дрѣнт рѣшіі дѣші днзѣрѣ лѣкѣл, днр пѣрѣдѣеа дн торді ші рѣніді фѣ днтокма де маре ла зпїі ші ла алдіі. Дн 16. Маїс тѣптенїі ловірѣ фортѣреаа рѣсаскъ Кїрїкалат ла рѣлѣл Кѣван, о кѣпрінсерѣ, фѣрѣ аі пѣтеа ѣпрї арматѣ тѣскалілор, апоі о дѣрѣмарѣ тѣтѣ. Дн 20. Маїс тѣптенїі се днїентарѣ асѣпра алтеі фортѣреде апѣте Зѣреѣре, пе кареа тѣскаліі о апѣрарѣ къ тѣтѣ дѣвершѣпареа, кът дн міпѣтеле асалѣлѣі тѣптенїлор зп тіѣтѣр ѣфїдїр тѣскълеск апрїнсе ші арѣкѣ дн зѣр зп тѣгзїа де праф, каре лѣѣ віада ла патрѣ сѣтѣ ѣменї маі тот черкасїенї, тотѣш фортѣреааа дѣпъ о лѣпѣтѣ де 12 чѣестрї къѣз дн тѣлїле ачестора, пе кареа дѣсѣ еі дѣокамдатѣ пѣ о прѣфѣзѣрѣ дн рѣіне. Дн зрѣтѣ се спѣе къ ла 8. Ізѣіе се днѣтѣмѣл о крѣпченѣ ловірѣ днтре о дівісіе рѣсаскъ сълт дѣнералѣл Ліпївскї ші днтре тѣптенїі комѣндаді де Моѣхатѣд Гѣва къ марї пѣрѣдѣрі дн амѣеле пѣрѣді дн каре къѣзѣр къ тодіі ла чїпчі мїі ѣменї. Рѣслататѣл ачестеі лѣпте дѣкъ пѣ есте къпосѣкѣт. — Черкасїенїі іарѣш сімт ліпѣсѣ марѣ де праф; дѣсѣ токма ачѣастѣ ліпѣсѣ дї фаче ѣкіеторї фѣрте аѣерї, сілїндѣі а ѣторѣ къ фїе каре пѣшѣкѣтѣрѣ къте зп дѣштан. (Газ. зпів.) — Шїрїле прївате къте азїм дн гѣра ачелора карїі віо зпѣорї токма дела Кавкас, пе дѣкредїнѣеаѣл пѣмаі де атѣта, къ дн адеѣзр рѣсвоіѣл днгіте мїі де осташі вѣні ші ѣфїдѣрі дн фамїліі алесе тѣскълесїі).

ДНЩІНЦАРЕ.

Дн каселе дн колдѣ дн віада пѣщелѣі сълт де а се да къ вїрїе зпеле дѣкѣнерї дн катѣл дн сѣс дела Ст. Міхаї дѣколо. Днтрѣваре маі апрѣбе се пѣте фаче ла Домо. Гѣтт.